

**UCHWAŁA NR LXI/336/2023
RADY MIEJSKIEJ DĄBROWICE
z dnia 21 grudnia 2023 roku**

w sprawie: przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej” na lata 2024 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 1249 ze zm.), Rada Miejska Dąbrowice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej” na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Dąbrowice.

§ 3. Uchyla się Uchwałę Nr XXXV/202/2021 Rady Gminy Dąbrowice z dnia 21 grudnia 2021 roku w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie” na lata 2022 – 2026.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ DĄBROWICE**
Marek Wojciechowski

Uzasadnienie do uchwały

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej” na lata 2024 – 2030

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 1249 oraz z 2023, poz. 289, 535 i 1606).

Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową. Zgodnie z art. 6 pkt 2 przytoczonej wyżej ustawy, na gminie ciąży obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Program ma stanowić podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które będą podejmowane w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Dokument wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy domowej w gminie i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej Uchwały uznać należy za zasadne.

Załącznik
do Uchwały Nr LXI/336/2023
Rady Miejskiej Dąbrowice
z dnia 21 grudnia 2023 roku

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024 – 2030**

Dąbrowice 2023
SPIS TREŚCI

I. WSTĘP

II. TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

III. PODSTAWA PRAWNA

IV. PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY” I DIAGNOZA WYSTĘPOWANIA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY DĄBROWICE

1. Stosunek mieszkańców do zjawiska przemocy.

1.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie badań ankietowych. Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Dąbrowice na temat zjawiska przemocy.

1.2. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie ankiet. Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców z terenu Gminy Dąbrowice na temat zjawiska przemocy.

V. ANALIZA SWOT ZJAWISKA PRZEMOCY.

VI. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ W ZAKRESIE PRZEMOCY DOMOWEJ.

VII. CELE PROGRAMU.

7.1. Cel główny.

7.2. Cele szczegółowe i ich realizacja.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.

X. ZAKOŃCZENIE.

I. WSTĘP

Rodzina to mała grupa społeczna, stanowiąca załazek szerszej społeczności. Jest ona niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej a jej dobro, państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej.

Ważną rolę w rodzinie odgrywają relacje pomiędzy członkami rodziny, które powinny być oparte na miłości i zrozumieniu. Niestety nie zawsze tak jest, czasem relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamie się reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc rodzi szkodliwe konsekwencje, jest źródłem lęku, bólu i poczucia bezsilności. Żaden człowiek nie powinien być narażony na przemoc, która ma swój szczególny wymiar, ponieważ to rodzina powinna swym członkom gwarantować bezpieczeństwo i harmonijny rozwój

Nie budzi wątpliwości, że zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, a zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy.

Przemoc narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej przewidziano szereg zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, postępowania wobec osób dotkniętych przemocą oraz postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

II. TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Światowa Organizacja Zdrowia formułuje definicję przemocy, zgodnie, z którą jest to „celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu, lub przeciwko grupie, lub społeczeństwu, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie i śmierć, ból fizyczny, zaburzenie rozwoju lub deprawację”.

Przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w środowisku domowym z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć także uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie. Statystyki pokazują, że wiele osób stosujących

przemoc domową w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu. Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz częściej przyczyną przemocy domowej jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych.

Przemoc charakteryzuje się tym, że:

- jest intencjonalna i jest demonstracją siły - zamierzone działanie człowieka, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie ofiary,
- jest procesem - rozwija się stopniowo, przybierając na sile i częstotliwości,
- siły są nierówne - jedna strona ma przewagę nad drugą – ofiara słabsza – sprawca silniejszy,
- narusza prawa i dobra osobiste krzywdzonego członka rodziny, m.in. narusza podstawowe prawa ofiary do nietykalności fizycznej, godności, szacunku,
- ma tendencję do powtarzania się - rzadko bywa jednorazowym epizodem,
- powoduje cierpienia i ból - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody,
- jest narastająca - niezatrzymana stopniowo przybiera na sile,
- odpowiedzialność za przemoc ponosi jej sprawca- nie usprawiedliwia przemocy.

Rodzaje przemocy i przykłady:

- Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni lub innych niebezpiecznych narzędzi, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, wyrzucanie z samochodu, gaszenie papierosa na osobie, nieudzielanie koniecznej pomocy.
- Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
- Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu. np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie bezprawnych gróźb np. zabiję cię, szantażowanie zabójstwem, przekonywanie o swojej bezkarności.
- Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy, np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb członków rodziny
- Zaniedbanie – to brak zaspokajania podstawowych potrzeb egzystencjalnych oraz świadome nieudzielanie pomocy w sytuacjach trudnych. Przejawia się w niedostarczaniu odpowiedniej ilości pożywienia, braku dbałości o higienę, braku zapewnienia odpowiedniego ubioru oraz dbałości o zdrowie i bezpieczeństwo zależnej od siebie osoby.

Przemoc najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz dopuścił się przemocy wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Osoby zajmujące się zawodowo przeciwdziałaniem przemocy domowej obserwują, że przemoc kształtuje się w oparciu o charakterystyczny schemat, który określa się mianem cyklu przemocy. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker badając kobiety doznające przemocy w rodzinie opisała pewne cyklicznie pojawiające się w ich związkach zdarzenia.

Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

- Faza narastania napięcia – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
- Faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
- Faza miodowego miesiąca – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

Polskie prawo bardzo wyraźnie wskazuje, że krzywdzenie członków rodziny jest przestępstwem i jak każde inne podlega karze. Każda osoba doznająca krzywdy ma prawo do ochrony, a przede wszystkim do powstrzymania i przerwania przemocy. Przemoc, jako przestępstwo przeciwko osobom bliskim ścigana jest prawem, zapisanym w artykułach kodeksu karnego. Zjawisko występowania przemocy domowej wymaga podejmowania działań zawartych w niniejszym Programie.

III. PODSTAWA PRAWNA

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Dąbrowice na lata 2024-2030 wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.

W świetle polskiego prawa przemoc domowa jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigane z różnych artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, jest kwalifikowana jako przestępstwo polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy jest:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 r.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy
7. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 -2030
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny

Program pozostaje w zgodności z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 -2030 i jest zbieżny z celami i kierunkami działań zawartymi w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Dąbrowice na lata 2016-2026.

Program skierowany jest do:

1. dzieci i młodzieży,
2. osób i rodzin zagrożonych przemocą domową,
3. osób doznających przemocy domowej,
4. świadków przemocy domowej,
5. osób stosujących przemoc domową,
6. służb, w tym instytucji i organizacji pozarządowych, zajmujących się problematyką przemocy domowej.

IV. PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY” I DIAGNOZA WYSTĘPOWANIA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY DĄBROWICE

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej. Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów, o których wyżej mowa realizują procedurę „Niebieskiej Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie poinformować o tym prokuraturę lub policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną.

Gmina Dąbrowice liczy 1815 mieszkańców, w tym: kobiet – 941 i mężczyzn – 874 /stan na dzień 30.11.2023 r./.

Z analizy danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowicach wynika, że ośrodek realizując zadania ustawy o pomocy społecznej udzielił pomocy 62 rodzinom, w tym 147 osobom (dane za okres I-XI 2023). Najczęstszym powodem przyznania pomocy było m.in. ubóstwo,

bezrobocie, długotrwała i przewlekła choroba, alkoholizm, które pośrednio determinują występowanie zjawiska przemocy domowej.

Na terenie Gminy Dąbrowice przemoc domowa występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych w zamkniętym kręgu, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

W ujawnionych przypadkach przemocy domowej lub w przypadkach uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie występuje przemoc, prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie od stycznia 2016 roku do listopada 2023 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 39 formularzy „Niebieskich Kart”.

Zestawienie jednostek wraz z liczbą założonych „Niebieskich Kart” obrazuje tabela Nr 1.

Rok	Liczba Niebieskich kart	Jednostka składająca „Niebieską kartę”			
		Oświata	Ochrona zdrowia	Policja	Pomoc społeczna
2016	4	-	-	4	-
2017	7	2	-	4	1
2018	3	-	-	3	-
2019	2	-	-	2	-
2020	8	-	-	7	1
2021	5	-	-	5	-
2022	3	-	-	3	-
2023	7	1	-	6	-
Razem	39	3	-	34	2

Źródło: dane ze sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbrowicach.

Według tabeli nr 1 najczęściej „Niebieskich Kart” wpłynęło z Policji - 34 formularze, z oświaty 3 - formularze, z pomocy społecznej 2 – formularze, zaś ze służby zdrowia nie wpłynęły żadne formularze.

Procedurą „Niebieskiej Karty” zostały objęte 39 rodziny z terenu Gminy Dąbrowice, w których wypełniono „Niebieskie Karty – C” i „Niebieskie Karty – D”. Stan ten obrazuje tabela Nr 2:

Tabela Nr 2.

Rodzaj karty		„Niebieskie Karty – C”	„Niebieskie Karty – D”
Liczba kart		33	34
w tym:	2016	3	5
	2017	7	7
	2018	3	3
	2019	2	2
	2020	6	7
	2021	4	4
	2022	2	2
	2023	6	4

Źródło: dane ze sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbrowicach.

Tabela Nr 2 pokazuje, że najczęściej „Niebieskich Kart C i D” wypełniono w roku 2017, 2020 i 2023.

Dominującym problemem inicjującym przemoc jest alkoholizm. Na 39 przypadków sporządzonych „Niebieskich Kart”, w 34 przypadkach sprawcami przemocy były osoby pod wpływem alkoholu.

Od stycznia 2016 do listopada 2023 Zespół Interdyscyplinarny odbył 90 spotkań, które

dostosowane były do indywidualnych zgłoszeń oraz bieżących spraw związanych z monitoringiem prowadzonym w rodzinach objętych procedurą „Niebieskiej Karty”.

W trakcie swojej działalności na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie złożono 3 zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Łęczycy.

W okresie od stycznia 2016 do listopada 2023 r. Zespół Interdyscyplinarny zakończył procedurę 37 „Niebieskich Kart”.

Poza procedurą „Niebieskiej Karty”, w latach 2016 do listopada 2023 prowadzone były działania profilaktyczno – edukacyjne w środowisku szkolnym oraz lokalnym.

Z danych dotyczących rodziny, a także z obserwacji życia społeczeństwa wiadomo, że ludzie niechętnie przyznają się do przemocy, gdyż jest to temat wstydlivy, często zatajany, aż do chwili zaistnienia sytuacji drastycznych i bezpośredniej przemocy fizycznej, dlatego trudno jest określić dokładnie skalę tego zjawiska na obszarze Gminy Dąbrowice, gdyż co roku zgłasza się zaledwie kilka spraw o znęcanie nad rodziną.

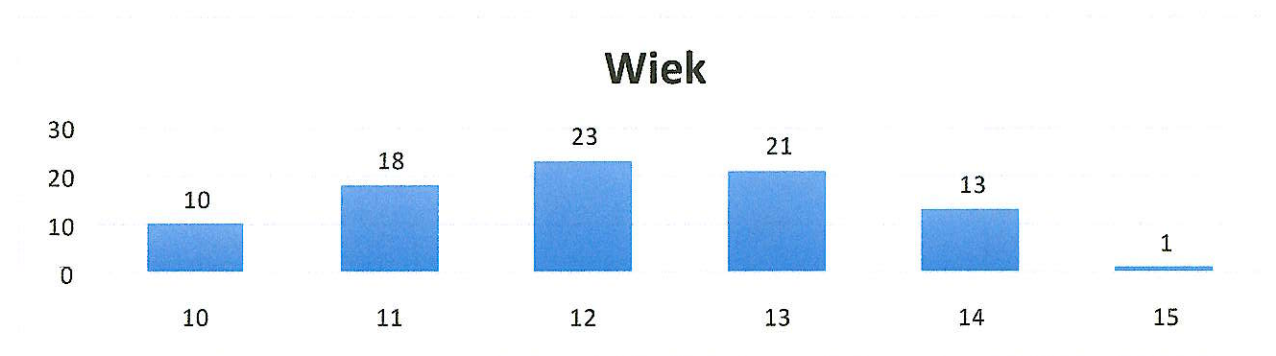
1. Stosunek mieszkańców do zjawiska przemocy.

Z uwagi na fakt, że badania ankietowe w środowisku lokalnym przeprowadzono przed wejściem w życie nowelizacji ustawy w zakresie przeciwdziałania przemocy, wprowadzającej nową nomenklaturę „przemoc domowa”, „osoba doznająca przemocy domowej”, „osoba stosująca przemoc domową”, w poniższej analizie zastosowano wcześniejsze nazewnictwo „przemoc w rodzinie”, „ofiara przemocy w rodzinie”, „sprawca przemocy w rodzinie”, zgodnie z brzmieniem pytań i udzielonych odpowiedzi.

1.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie badań ankietowych. Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Dąbrowice na temat zjawiska przemocy.

Badania ankietowe przeprowadzone zostały w Zespole Szkół w Dąbrowicach w klasach : IV, V, VI, VII, VIII. W badaniu łącznie wzięło udział 86 uczniów, 50 dziewcząt i 36 chłopców. Wybraną techniką była technika ankiety, natomiast narzędziami badawczymi były kwestionariusze ankiety.

Wykres 1. Rozkład wieku badanych osób.

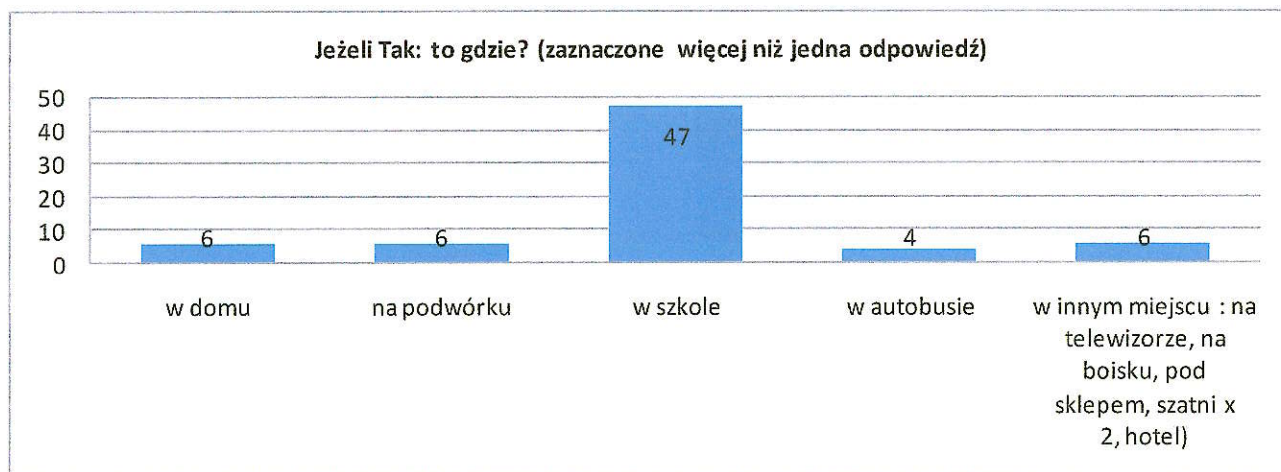

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

Z wykresu 1 wynika, że zdecydowaną większość badanych stanowiły dzieci w wieku 12 i 13 lat. Na pytanie dotyczące spotkania się ze zjawiskiem przemocy, 40 uczniów udzieliło odpowiedzi twierdzącej.

W pytaniu dotyczącym miejsca występowania przemocy najczęściej badanych osób odpowiedziało, że spotkało się z przemocą w szkole. Niektórzy badani jako miejsca występowania przemocy wskazali podwórko i domu.

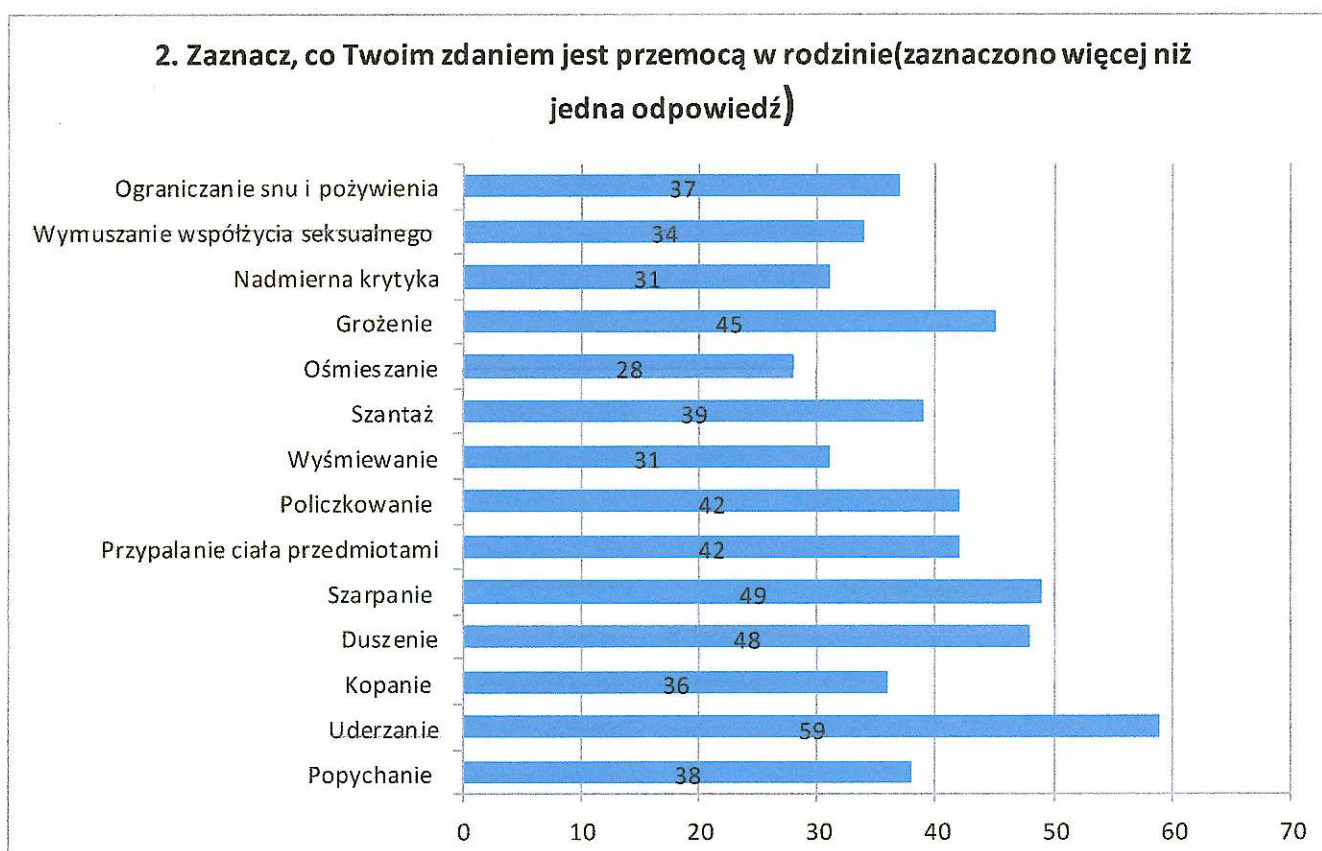
Wykres 2. Miejsca występowania przemocy.

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

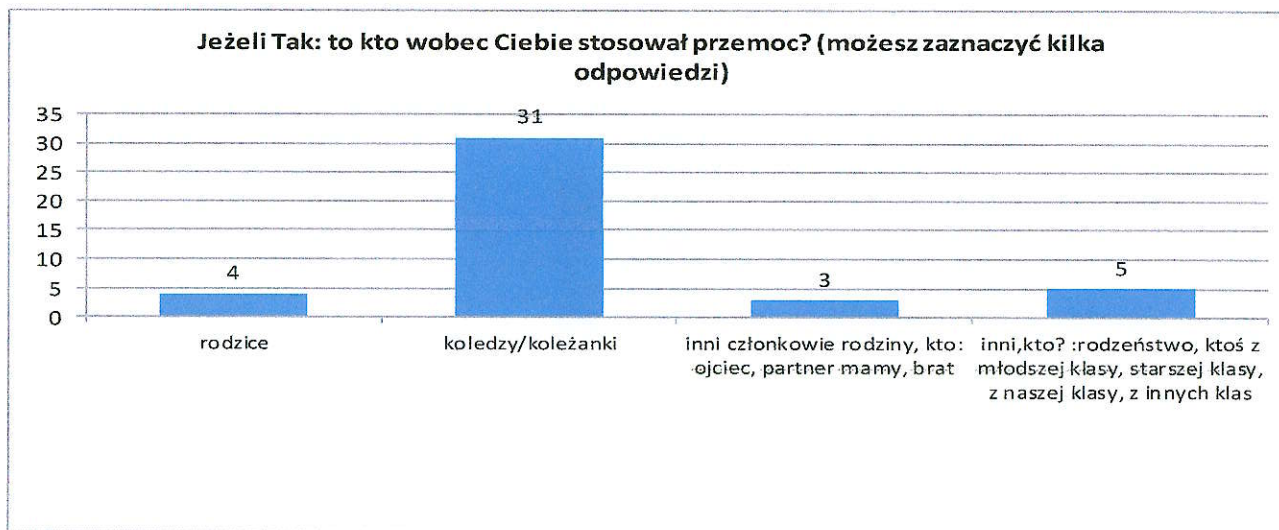
Pytanie dotyczące świadomości dzieci i młodzieży w obszarze identyfikacji różnych zachowań, które składają się na zjawisko przemocy, przyniosło następujące wyniki:

Wykres 3. Zachowania noszące znamiona przemocy.

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

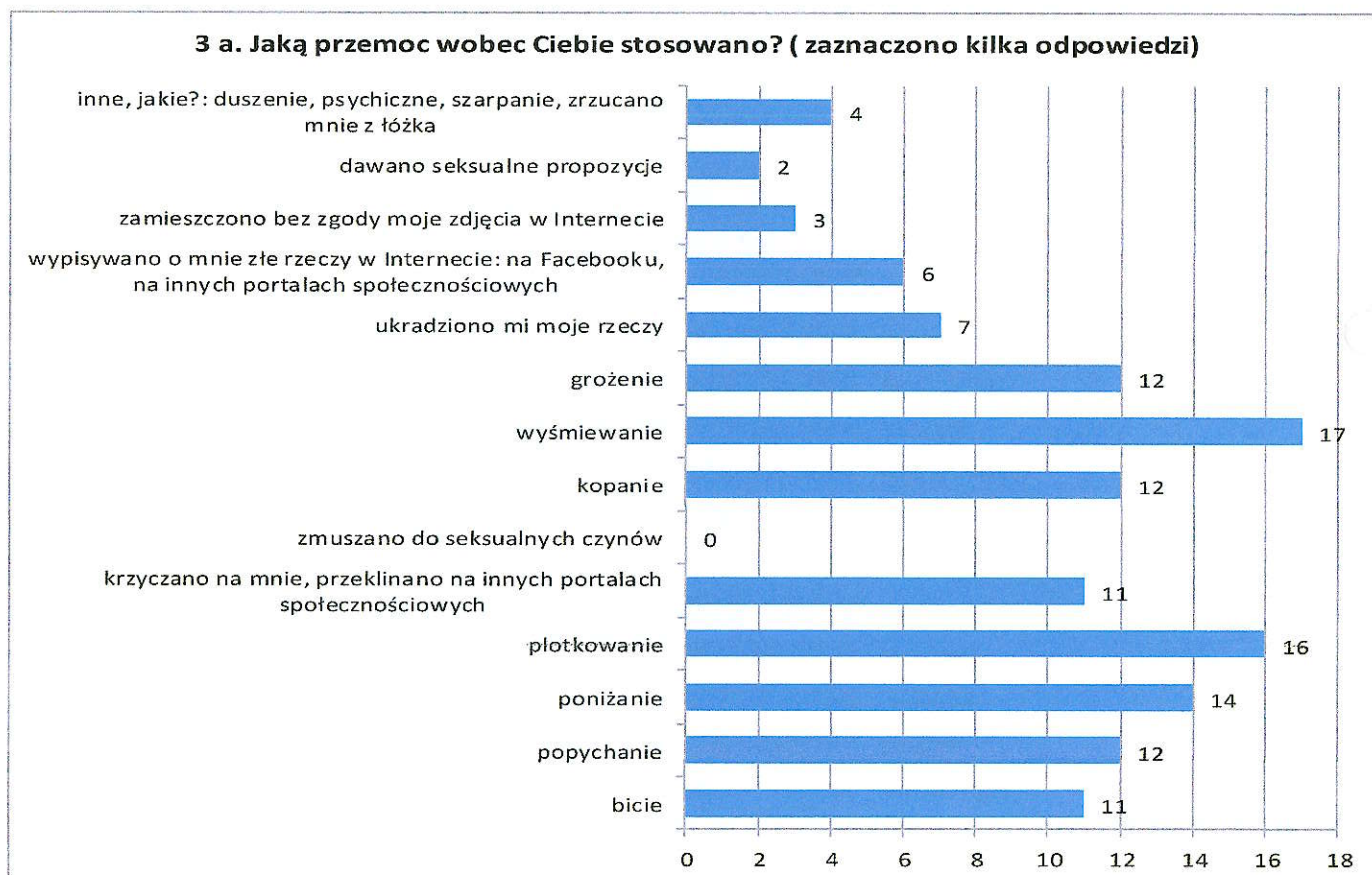
W pytaniu – „Czy byłeś ofiarą przemocy?” 33 osoby udzieliły odpowiedzi twierdzącej. Anketowani na pytanie „Kto wobec Ciebie stosował przemoc” wskazali następujące osoby:
Wykres 4. Kto wobec Ciebie stosował przemoc?

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

Na pytanie: Jaką przemoc wobec Ciebie stosowano? Anketowani odpowiedzieli zgodnie z poniższym wykresem:

Wykres 5. Formy przemocy stosowane wobec respondentów.

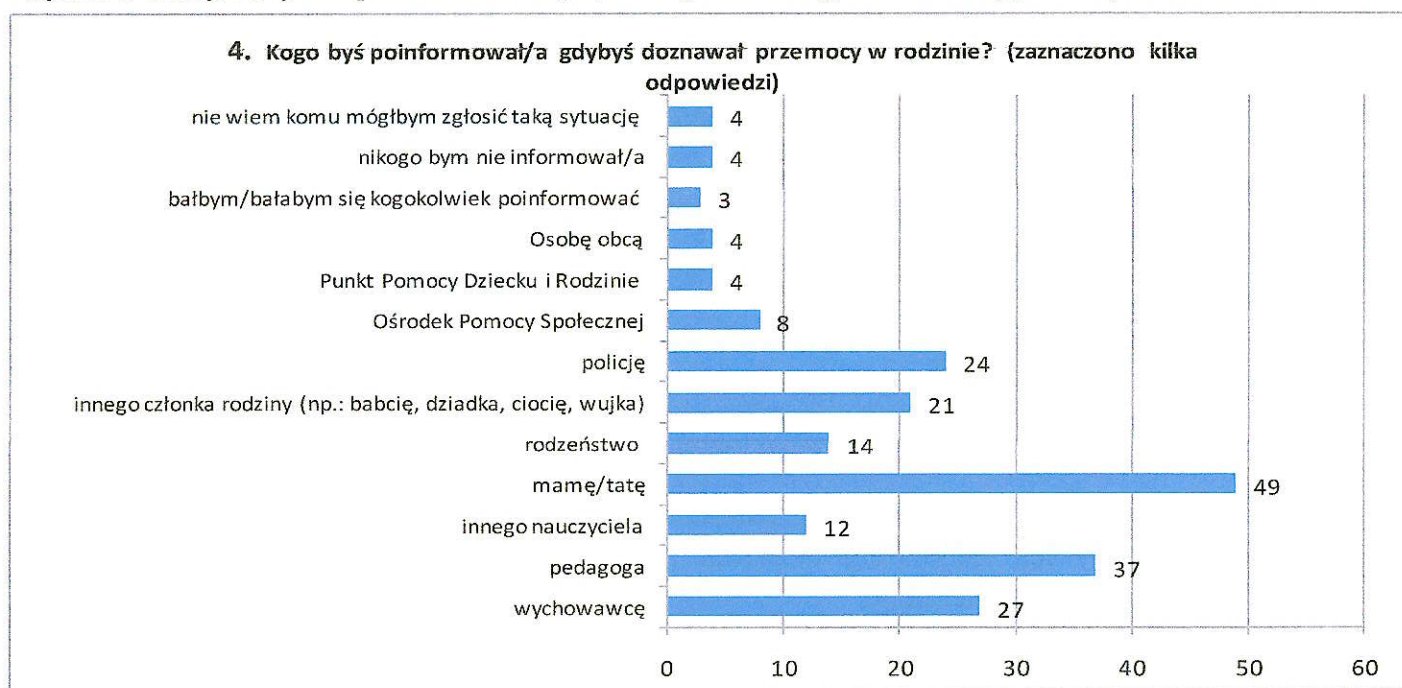

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

Analiza odpowiedzi badanych pozwoliła ustalić, że największa grupa badanych doznała zachowań przemocowych jak: wyśmiewanie, plotkowanie oraz poniżanie. Uczniowie nigdy nie byli zmuszani do czynności seksualnych.

W pytaniu „Kogo byś poinformował/a gdybyś doznawał przemocy w rodzinie?” ankietowani odpowiedzieli zgodnie z poniższym wykresem, z którego wynika, że najchętniej poinformowali by mamę/tatę, pedagoga, wychowawcę i Policję.

Wykres 6. Osoby, którym respondenci zaufaliby i powierzyli informację o doznawanej przemocy w rodzinie.

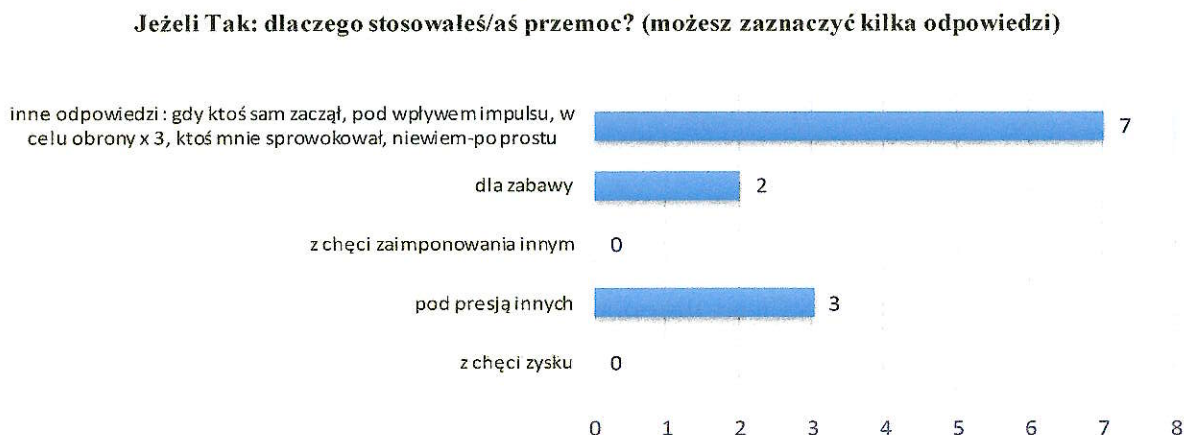

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

11 ankietowanych przyznało się do stosowania przemocy (75 odpowiedziało, że nie stosowało przemocy).

Na pytanie o przyczyny stosowania przemocy uczniowie udzielili następujących odpowiedzi:

Wykres 7. Przyczyny stosowanej przemocy.

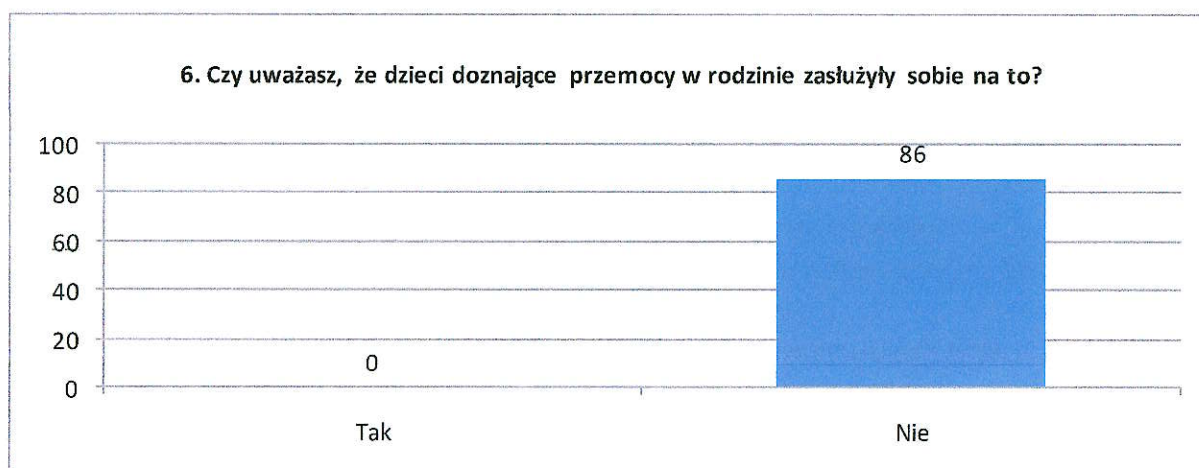

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

Analiza odpowiedzi badanych pozwoliła ustalić, że największa grupa badanych stosowała przemoc w celu obrony i pod presją innych. Respondenci najrzadziej stosowali przemoc dla zabawy.

W pytaniu „Czy uważasz, że dzieci doznające przemocy w rodzinie zasłużyły sobie na to?” 100% ankietowanych odpowiedziało - nie.

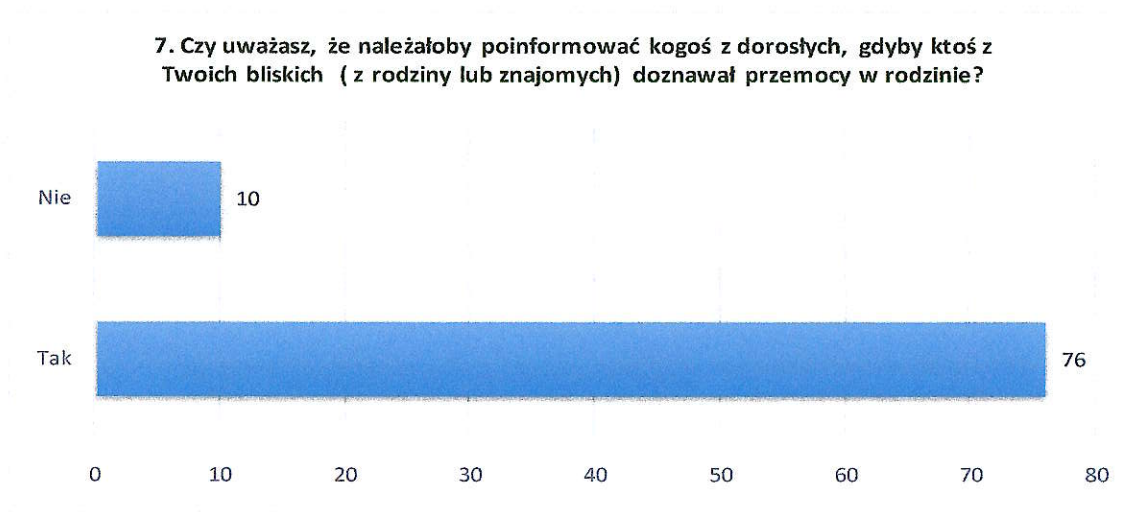
Wykres 8. Opinia respondentów na temat słuszności doznawanej przemocy w rodzinie przez dzieci.

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

W pytaniu „Czy uważasz, że należałoby poinformować kogoś z dorosłych, gdyby ktoś z Twoich bliskich (z rodziny lub znajomych) doznawał przemocy w rodzinie?” zdecydowana większość ankietowanych uważa, że należałoby.

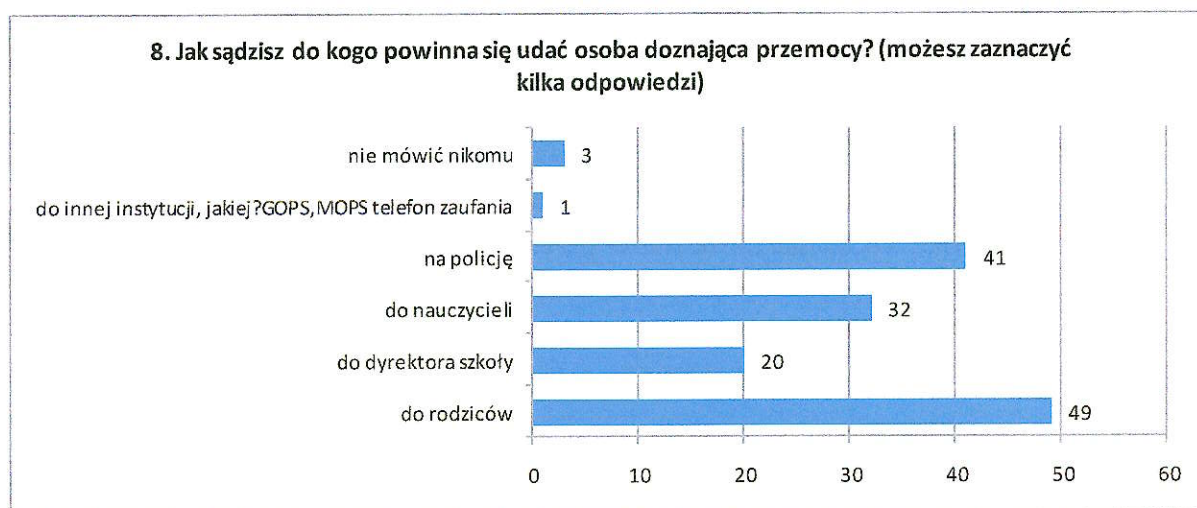
Wykres 9. Opinia respondentów na temat słuszności informowania osoby dorosłej o doznawanej przemocy w rodzinie przez bliskich.

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

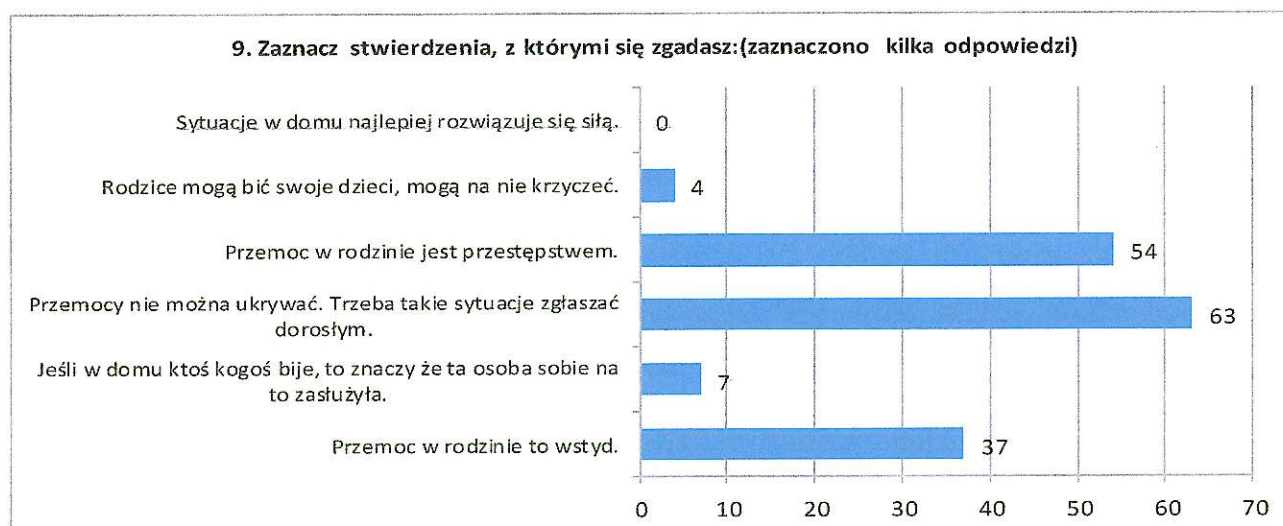
Z pytania dotyczącego poszukiwania pomocy wynika, że ankietowani szukaliby pomocy przede wszystkim u rodziców, na Policji i w szkole.

Wykres 10. Opinia respondentów na temat słuszności do kogo powinna udać się osoba doznająca przemocy.

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

Wykres 11. Opinia respondentów na temat przemocy.

Źródło: badania ankietowe dzieci i młodzieży Gminy Dąbrowice.

Według przedstawionych danych wynika, iż większość uczniów zgadza się ze stwierdzeniem, że przemocy nie można ukrywać. Trzeba takie sytuacje zgłaszać dorosłym oraz z tym, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem. Mniej liczna grupa respondentów wskazała stwierdzenie, że przemoc w rodzinie to wstyd. Nieliczni uczniowie zgodzili się z tym, że jeśli w domu, ktoś kogoś bije, to znaczy że ta osoba sobie na to zasłużyła a inni wręcz zgodzili się, że rodzice mogą bić swoje dzieci, mogą na nie krzyczeć.

Wnioski:

Przedmiotem badań było zebranie informacji na temat świadomości dzieci i młodzieży zamieszkalej na terenie Gminy Dąbrowice odnośnie przemocy w rodzinie (domowej). Istotnym zadaniem było określenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, której ofiarami są osoby niepełnoletnie. Przemoc w rodzinie jest poważnym problemem społecznym, jak widać obecnym również w Gminie Dąbrowice. W badaniu wzięło udział 86 uczniów – 50 dziewcząt i 36 chłopców w wieku od 10 lat do 15 lat. 46 badanych uczniów przyznało się, że spotkało się ze zjawiskiem przemocy, najczęściej w szkole w postaci wyśmiewania i plotkowania. 11 ankietowanych przyznało się do stosowania przemocy jednak miało to miejsce w celu obrony i było pod presją innych. Nikt nie wskazał, że miało to miejsce z chęci zaimponowania innym i chęci zysku.

Pozytywnym zjawiskiem zaobserwowanym w badaniu jest wysoka świadomość dzieci i młodzieży związanych z istnieniem osób i instytucji, do których należy się zgłosić w przypadku stosowania przemocy.

Z przedstawionych danych wynika, iż większa część uczniów zgadza się ze stwierdzeniem, że przemocy nie można ukrywać. Trzeba takie sytuacje zgłaszać dorosłym oraz z tym, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem. Zauważalna jest jednak obecność stereotypów wśród badanych ankietowanych, którzy mniej licznie wskazali stwierdzenie, że przemoc w rodzinie to wstyd. Nieliczni uczniowie zgodzili się z tym, że jeśli w domu, ktoś kogoś bije, to znaczy że ta osoba sobie na o zasłużyła, a inni wręcz zgodzili się, że rodzice mogą bić swoje dzieci, mogą na nie krzyczeć. Przez takie podejście osoby doznające przemocy są pozostawione same sobie, wręcz utwierdzone w przekonaniu, że na to zasługują, a tak naprawdę nikt nie powinien być pozostawiony w takiej sytuacji samemu sobie.

Większość dzieci i młodzieży jest świadoma jak zachować się w kontakcie ze zjawiskiem przemocy domowej, jednak ważna jest dalsza praca z grupą docelową, która identyfikuje się w badaniu (jako osoby nieposiadające wiedzy). Bardzo ważnym elementem pracy z mieszkańcami Gminy Dąbrowice są działania profilaktyczne w kierunku podnoszenia świadomości, edukacji i informacji, aby ograniczyć lub wyeliminować zjawisko przemocy.

1.2. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie ankiet. Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców z terenu Gminy Dąbrowice na temat zjawiska przemocy.

Wybraną techniką była technika ankiety, natomiast narzędziami badawczymi były kwestionariusze ankiety.

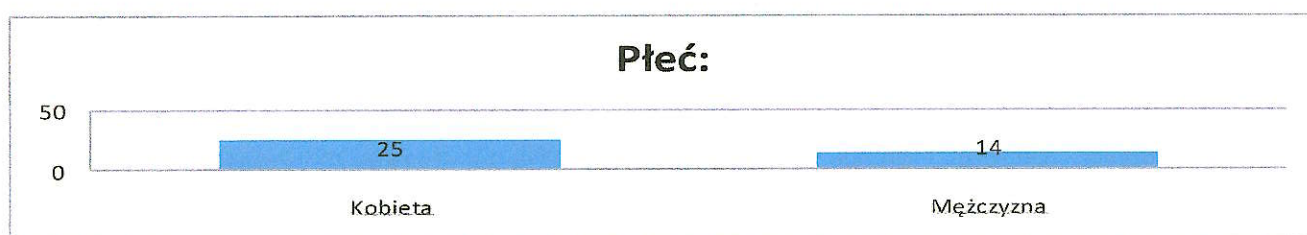
Badania zostały przeprowadzone na przełomie października i listopada 2021 r. W badaniu łącznie wzięło udział 39 osób, które wypełniały ankietę dostępną na stronie internetowej <https://www.surveymonkey.com/survey/d/W8G6Y5C5X1C3S3F4L> (informacja udostępniona na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowicach z prośbą o wypełnienie w/w ankiety: <https://gopsdabrowice.naszops.pl/n,ankieta-skierowana-do-mieszkancow-gminy-dabrowice-na-temat-zjawiskapremocy-w-rodzinie>).

W ankiecie przeprowadzonej na potrzeby diagnozy problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Dąbrowice uczestniczyli mieszkańcy o różnych cechach społeczno – demograficznych.

Ankieta jest odzwierciedleniem problemu i wiedzy jaką dysponują mieszkańcy na temat przemocy w rodzinie.

Z prezentowanego poniżej wykresu, większą część respondentów stanowiło 25 kobiet oraz 14 mężczyzn.

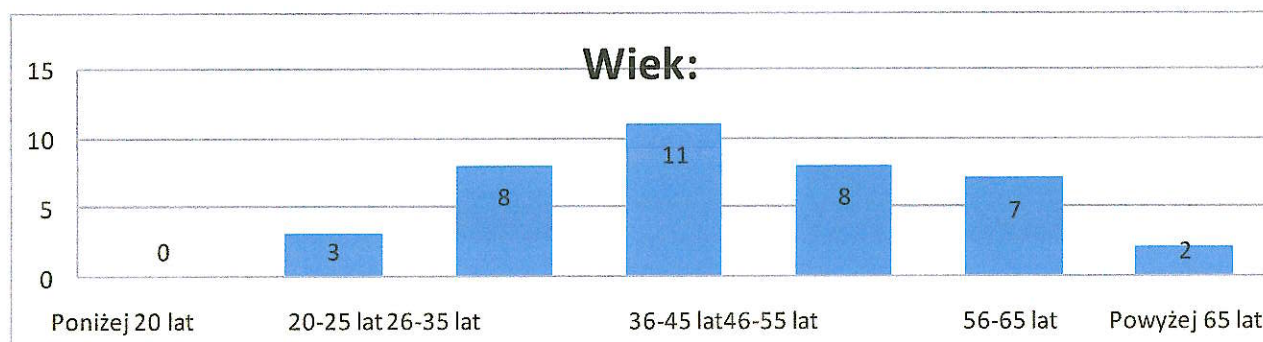
Wykres 12. Płeć badanych osób.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 36-45 lat, wieku 26-35 lat oraz 56-65 lat, natomiast najmniej liczną grupą wiekową były osoby powyżej 65 roku życia.

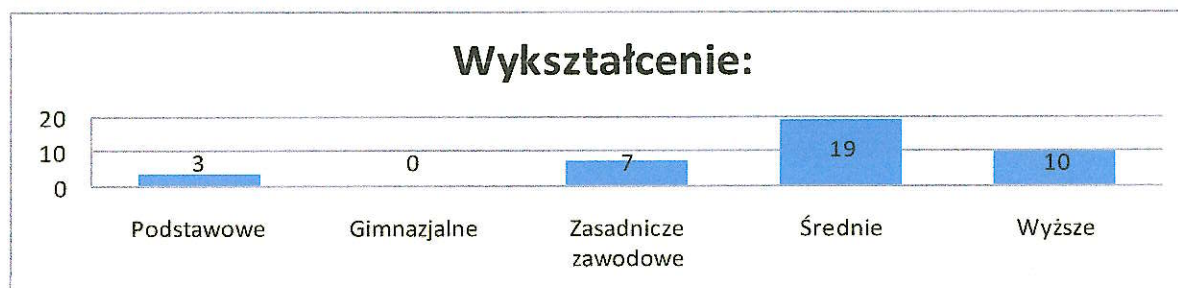
Wykres 13. Rozkład wieku badanych osób.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Jak wynika z zaprezentowanych poniżej danych, najliczniejszą grupą respondentów wyróżnionych ze względu na wykształcenie stanowili mieszkańcy z wykształceniem średnim – 19 osób. Znaczny odsetek respondentów to mieszkańcy gminy posiadający wykształcenie wyższe – 10 osób, zawodowe – 7 osób, natomiast z wykształceniem podstawowym – 3 osoby.

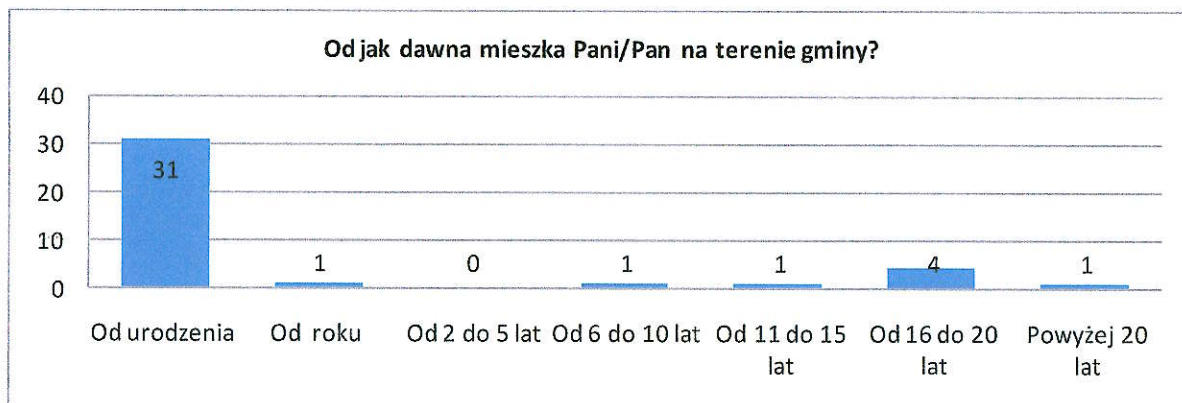
Wykres 14. Wykształcenie badanych osób.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Z poniższego wykresu wynika, że największą część badanych stanowiły osoby, które zamieszkują na terenie gminy od urodzenia – 31 osób, następnie respondenci, którzy przebywają na terenie gminy od 16-20 lat – 4 osoby.

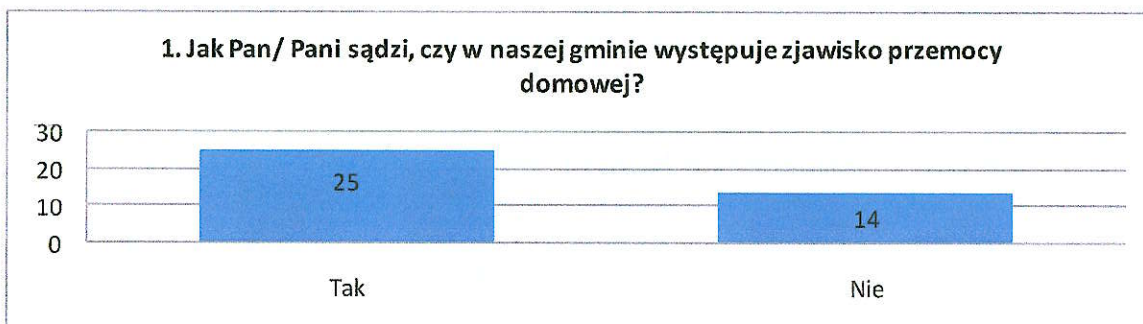
Wykres 15. Czas zamieszkiwania respondentów w danej Gminie .

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Na pytanie dotyczące występowania zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Dąbrowice – 25 osób udzieliło odpowiedzi twierdzącej.

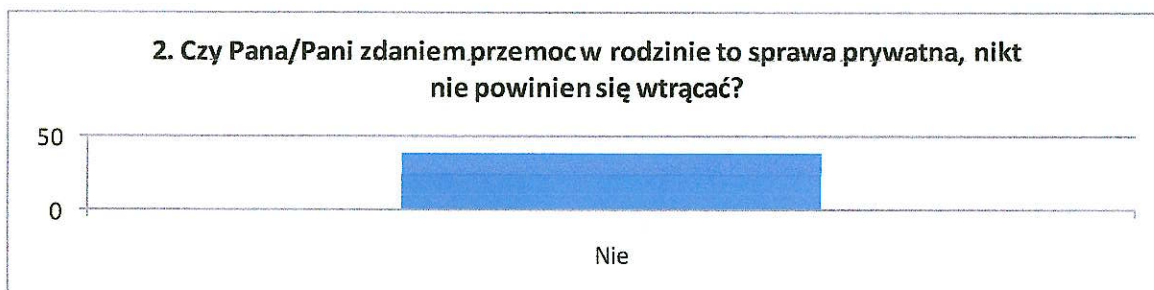
Wykres 16. Informacja na temat występowania zjawiska przemocy w rodzinie w zamieszkałej gminie.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Zadawalającym wynikiem jest fakt, że wszyscy respondenci są zdania, że przemoc w rodzinie to nie sprawa prywatna i w razie konieczności trzeba zareagować, przerwać problem przemocy.

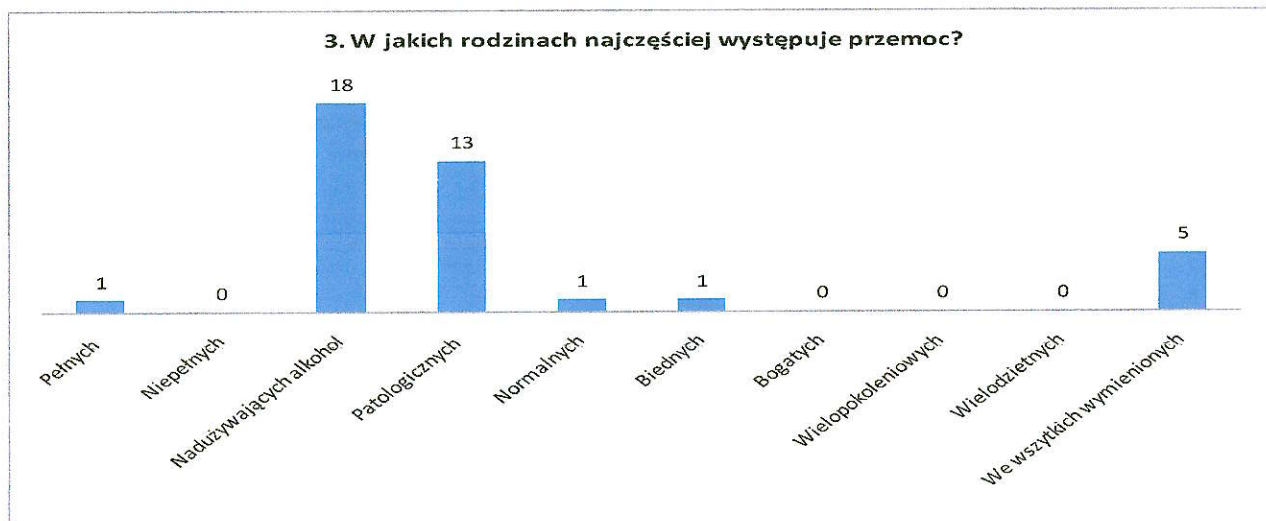
Wykres 17. Opinia respondentów na temat – czy przemoc w rodzinie to sprawa prywatna i nikt nie powinien się wtrącać.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Na zadane pytanie: „W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc?”, najwięcej respondentów odpowiedziało, że są to rodziny nadużywające alkohol – 18 osób oraz patologicznych – 13 osób. Nieliczni ankietowani w liczbie 5 osób wskazali, że we wszystkich wymienionych rodzinach, może występować przemoc. Pojedyncze jednostki wskazały na rodziny pełne, normalne i biedne (po 1 osobie).

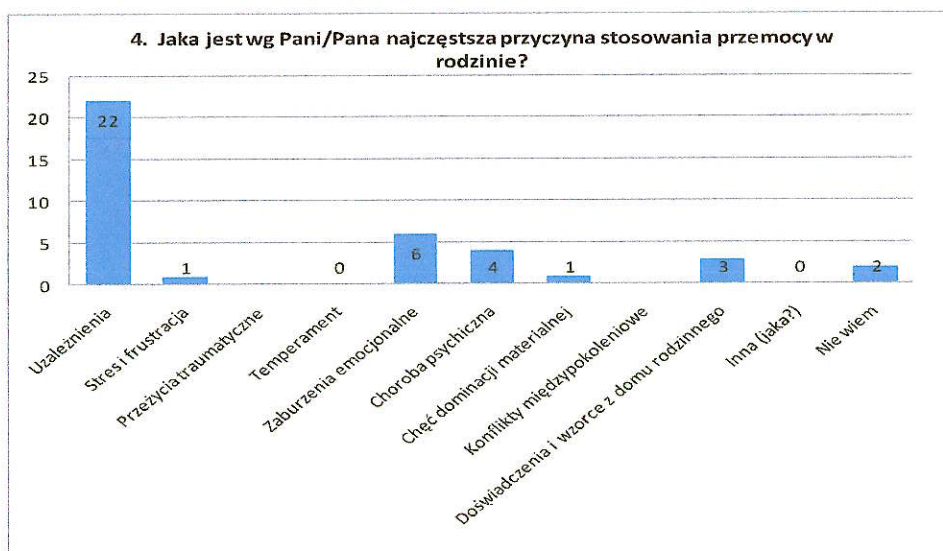
Wykres 18. Opinia respondentów na temat – w jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Na pytanie dotyczące przyczyn przemocy w rodzinie, najwięcej respondentów odpowiedziało, że są to uzależnienia – 22 osoby. Drugą najczęściej wskazywaną przyczyną są zaburzenia emocjonalne, które zaznaczyło 6 osób, choroba psychiczna – 4 osoby oraz doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego – 3 osoby.

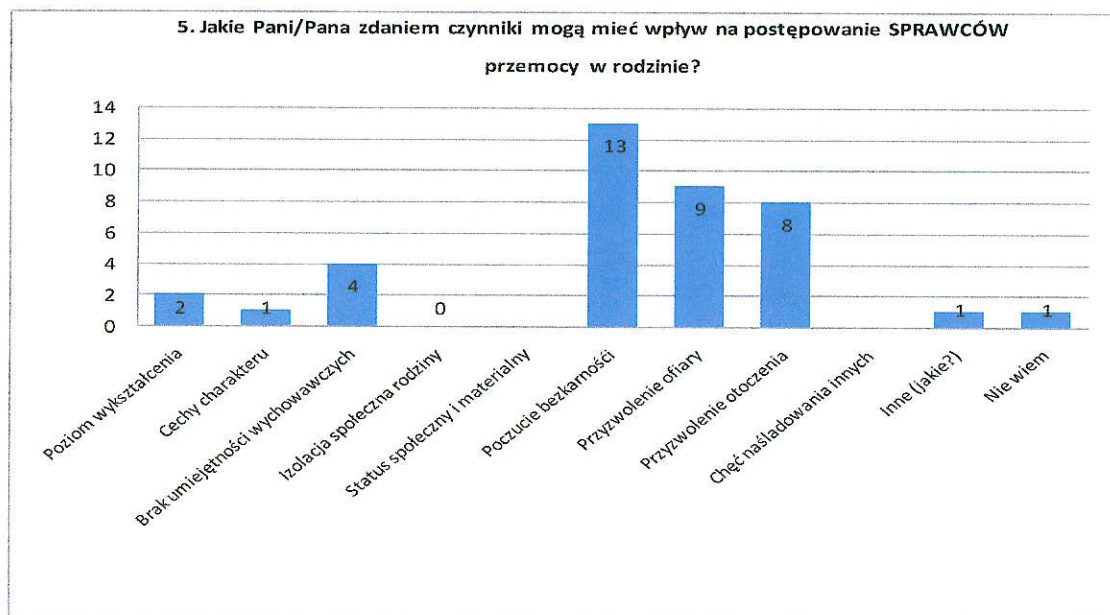
Wykres 19. Opinia respondentów na temat najczęstszych przyczyn stosowania przemocy w rodzinie.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

W pytaniu dotyczącym czynników, mogących mieć wpływ na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie najczęściej badanych uznało, że czynnikami, które mogą mieć istotny wpływ na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie jest poczucie bezkarności (13 osób), przyzwolenie ofiary (9 osób) oraz przyzwolenie otoczenia (8 osób). Mniejsza grupa respondentów wymieniła brak umiejętności wychowawczych (4 osoby), poziom wykształcenia (2 osoby) a także cechy charakteru oraz inne (po 1 osobie).

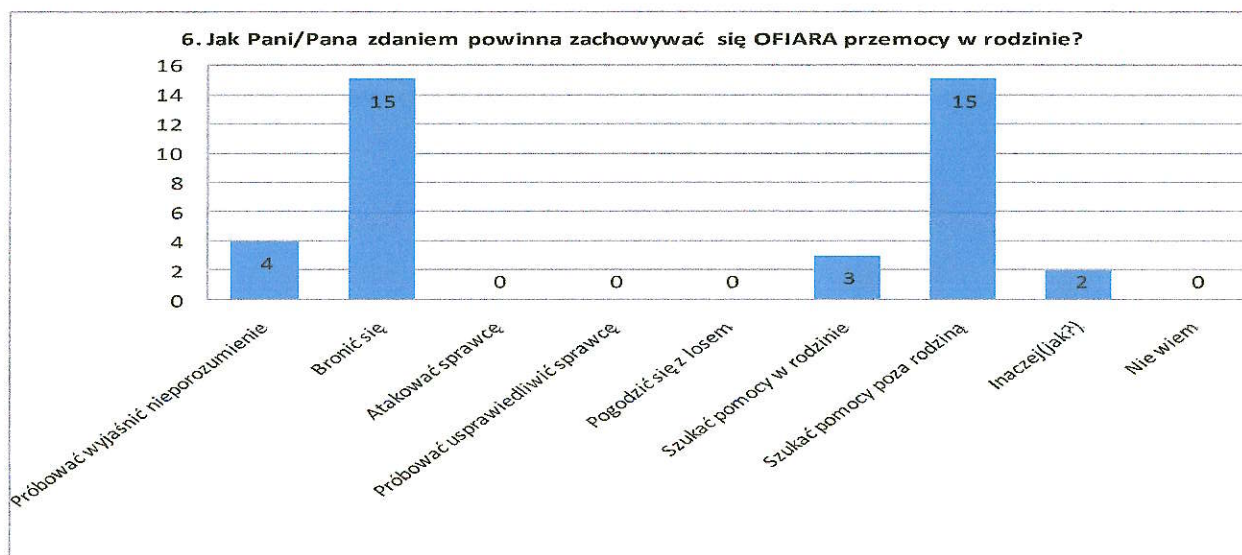
Wykres 20. Opinia respondentów na temat czynników mających wpływ na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

W pytaniu : jak powinna zachować się ofiara przemocy w rodzinie, najczęściej osób stwierdziło, że ofiara powinna szukać pomocy poza rodziną - 15 osób i równocześnie bronić się – 15 osób. Niewielka liczba bo tylko 4 osoby wypowiedziały się, że należałoby próbować wyjaśnić nieporozumienie, 3 osoby wskazały by szukać pomocy w rodzinie.

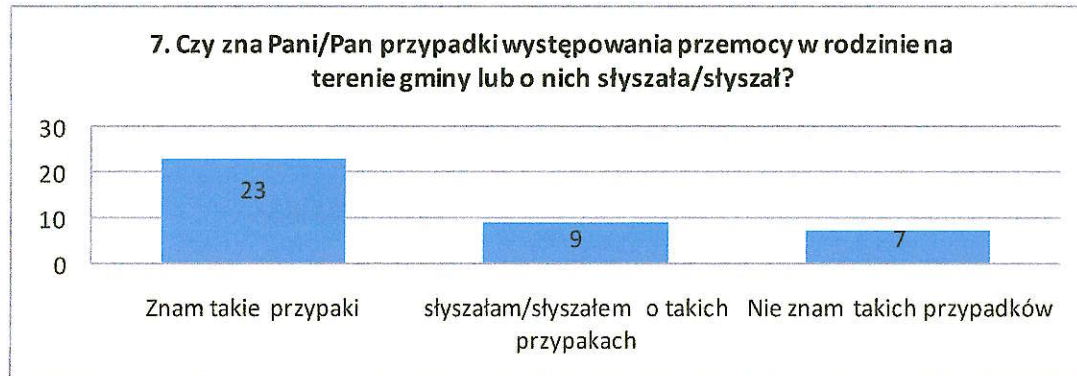
Wykres 21. Opinia respondentów na temat – jak powinna zachować się ofiara przemocy w rodzinie.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

W pytaniu dotyczącym wiedzy na temat występowania przemocy na terenie gminy wynika, że 23 osoby zna przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy, 9 osób słyszało o takich przypadkach, natomiast tylko 7 osób nie zna takich przypadków.

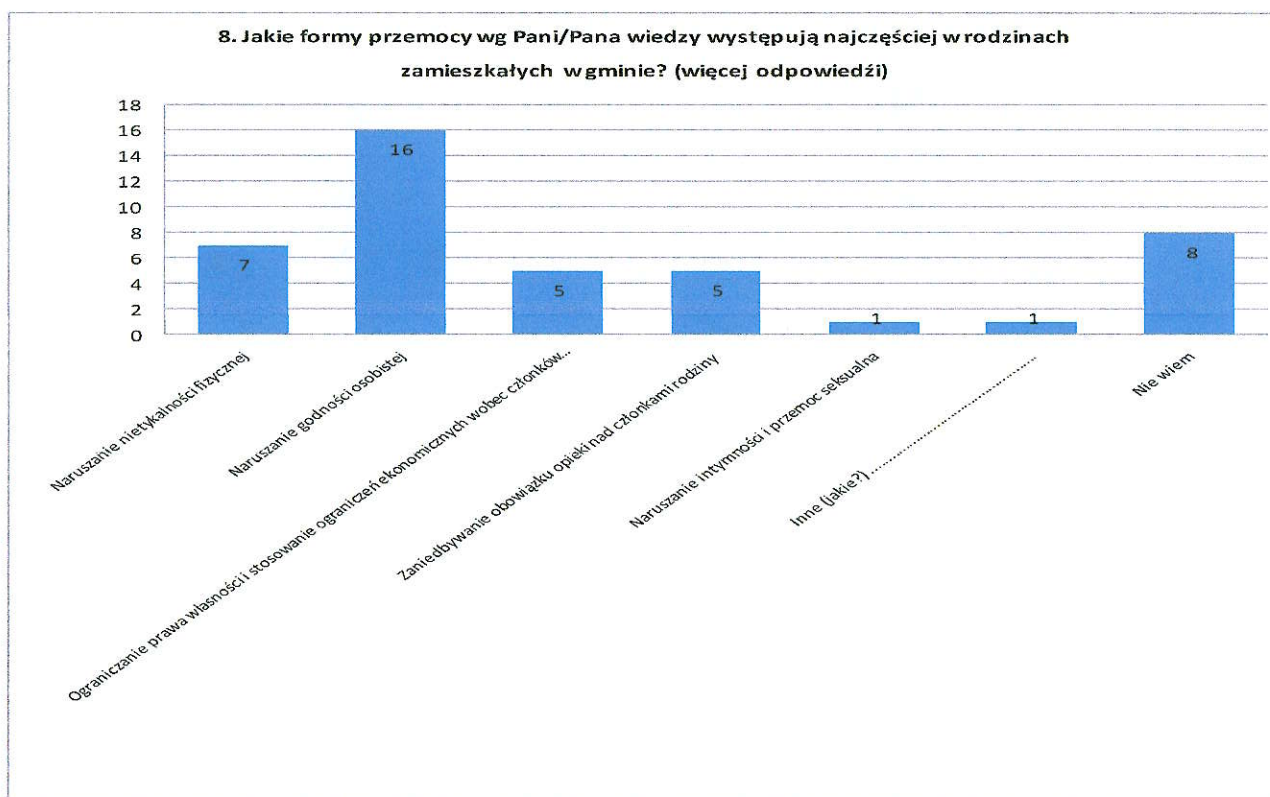
Wykres 23. Opinia respondentów dot. informacji czy znają bądź słyszeli o przypadkach występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Kolejne pytanie dotyczyło wiedzy na temat form przemocy najczęściej występujących w rodzinach zamieszkałych na terenie gminy. Wyniki zamieszczone w poniższym wykresie wskazują, że poglądy mieszkańców nie odbiegają od rozpowszechnionych stereotypowych przekonań na temat form przemocy. Do najczęściej wymienionych wskazano: naruszenie godności osobistej (16 osób), naruszenie nietykalności fizycznej – 7 osób, ograniczanie prawa własności i stosowanie ograniczeń ekonomicznych wobec członków rodziny – 5 osób, oraz zaniedbywanie obowiązku opieki nad członkami rodziny – 5 osób. Tylko pojedyncze osoby wskazały jako formy przemocy stosowane na terenie gminy naruszenie intymności i przemoc seksualną (1 osoba) oraz inne formy przemocy (1 osoba). Musimy zauważyć, że każdy z ankietowanych mógł zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź, stąd też suma wszystkich wskaźników jest większa niż 39 osób.

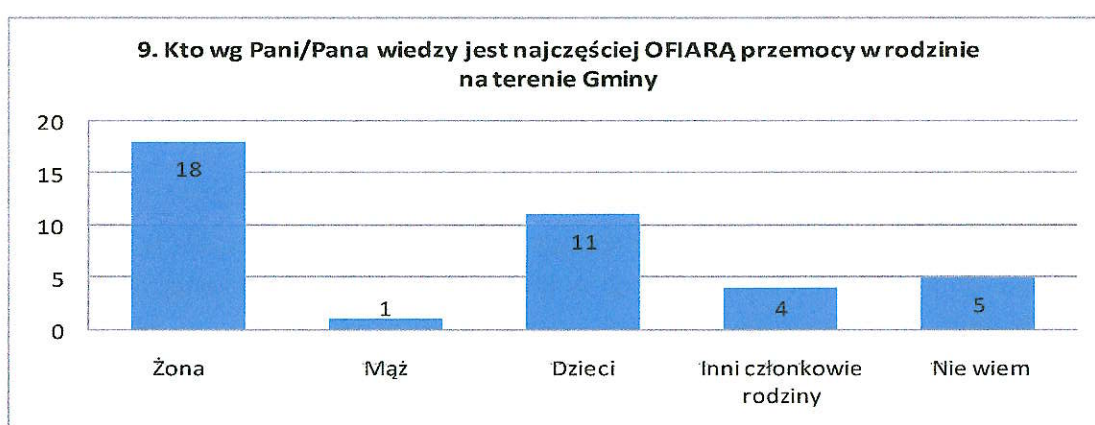
Wykres 24. Opinia respondentów na temat form przemocy stosowanych najczęściej w rodzinach zamieszkałych na terenie gminy.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Ankietowani uważają, że najczęściej osobami doznającymi przemoc w rodzinie na terenie gminy jest żona – odpowiedziało tak 18 osób oraz dzieci – 11 osób. Pozostali respondenci zaznaczyli, że nie wiedzą, kto może być ofiarą przemocy – 5 osób, bądź, że sprawcami są inni członkowie – 4 osoby a 1 osoba zaznaczyła, że ofiarą przemocy jest mąż.

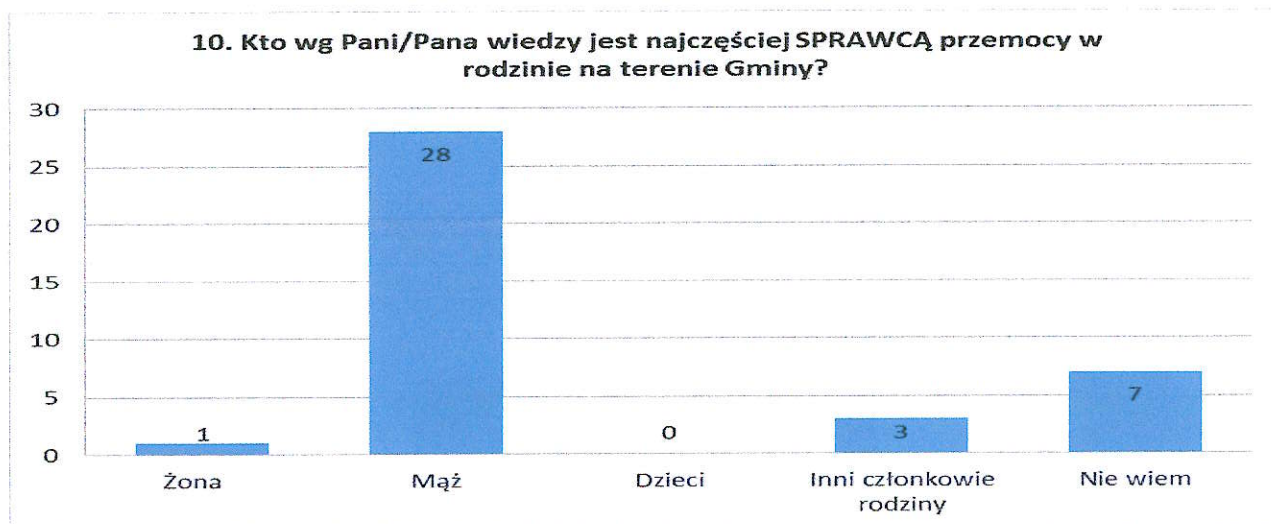
Wykres 25. Opinia respondentów na temat – kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

W pytaniu dotyczącym sprawcy przemocy, 28 odpowiedziało, że sprawcą przemocy jest mąż. Pozostali respondenci zaznaczyli, że nie wiedzą, kto może być sprawcą przemocy – 7 osób, bądź, że sprawcami są inni członkowie – 3 osoby a 1 osoba uważa, że sprawcą jest żona.

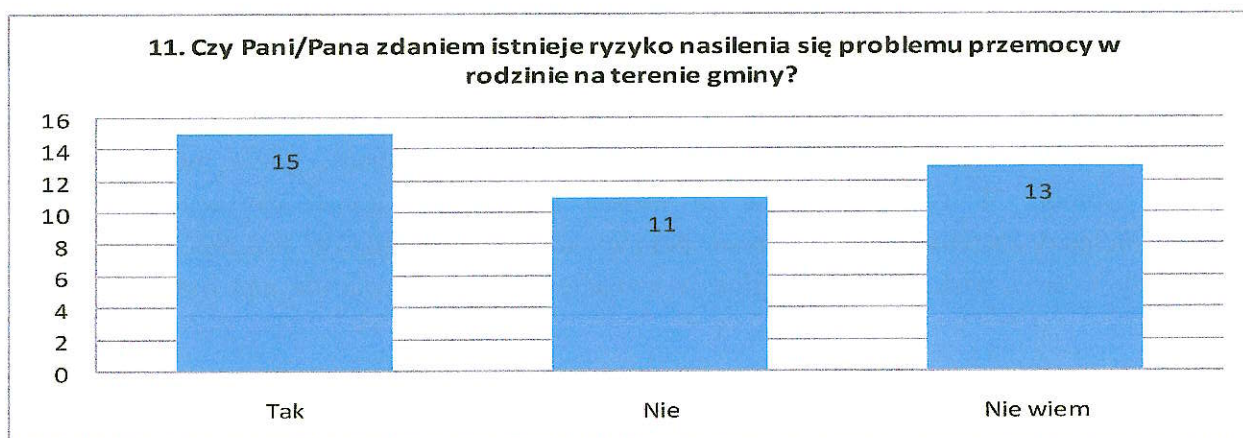
Wykres 26. Opinia respondentów na temat – kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Wyniki zamieszczone w poniższym wykresie wskazują, że prawie 1/3 respondentów (15 osób), twierdzi, że w Gminie Dąbrowice istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie, natomiast 13 osób nie potrafiło określić ryzyka nasilenia się tego problemu. 11 osób stanowczo zaznaczyło odpowiedź przeczącą – ich zdaniem nie istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy.

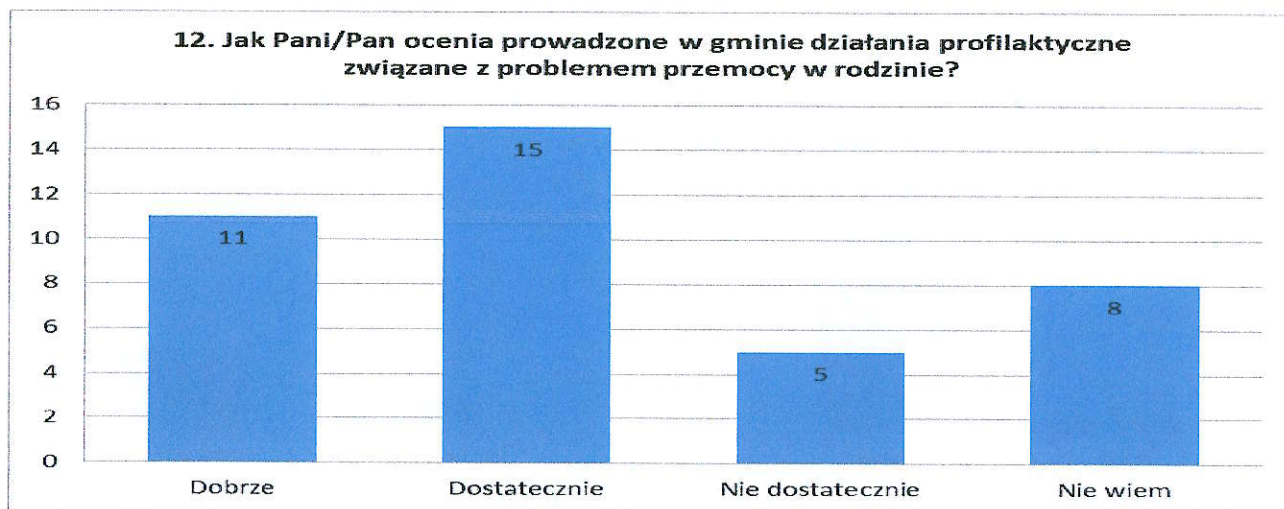
Wykres 27. Opinia respondentów na temat – czy istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z problemem przemocy w rodzinie. Najwięcej - 15 osób udzieliło odpowiedzi, że działania prowadzone są dostatecznie, 11 że dobrze a tylko 5 osób niedostatecznie.

Wykres 28. Opinia respondentów na temat oceny prowadzonych w gminie działań profilaktycznych związanych z problemem przemocy w rodzinie.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

W przedostatnim pytaniu uczestników badania poproszono o wskazanie działań profilaktycznych związanych z problemem przemocy w rodzinie, jakie należałoby podjąć w gminie. Odpowiadając na to pytanie, ankietowani szczególnie nacisk położyli na edukowanie społeczeństwa lokalnego w kontekście problemu przemocy w rodzinie, zaproponowano np. zorganizowanie więcej kampanii edukacyjnych mających na celu nagłośnienie problemu, jakim jest przemoc w rodzinie. Zwrócono również uwagę na szerszą edukację dzieci w szkole oraz uczulenie dzieci i młodzieży jak reagować w przypadku, gdy do aktu przemocy dojdzie w stosunku do nich oraz osób z najbliższego otoczenia. Wśród odpowiedzi ankietowanych znalazło się również: zwiększenie dostępu do specjalistycznej pomocy, szczególnie konsultacje psychologiczne w miejscu gminy, telefonów zaufania przez uświadomienie osób dotkniętych przemocą oraz wskazanie im miejsca, gdzie mogą otrzymać kompleksową pomoc. W tym kontekście za istotne respondenci uznali również zwiększenie współpracy pomiędzy instytucjami w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, częstsze wizyty w środowisku, szerszy wgląd w sytuację rodzinną i kontrola nad rodzinami, które są pod opieką.

Wykres 3. Opinia respondentów na temat działań, które należałoby podjąć w gminie w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

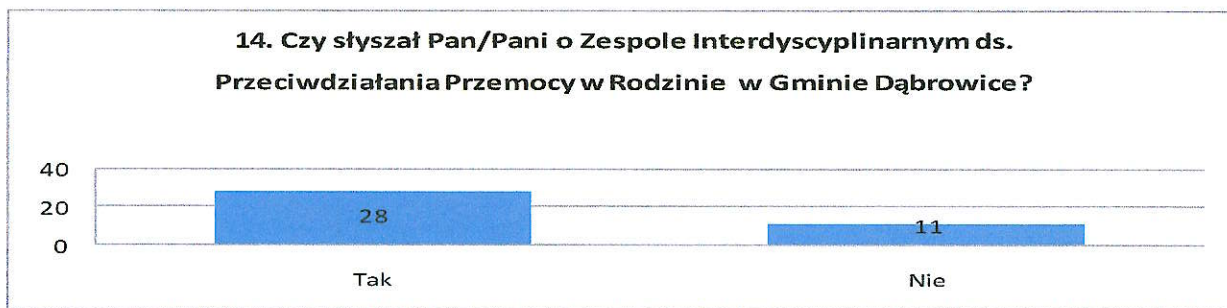
Działania, które należy podjąć w gminie w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Łączna ilość respondentów
Edukacja min. w szkole – dla dzieci i dorosłych , dla mieszkańców czy zaangażowaniu ofiary jak i sprawcy - 4	9
Podniesienie świadomości ludzi w zakresie przemocy domowej - 1	
Więcej kampanii edukacyjnych -2	
Informowanie o skutkach przemocy - 1	
Popularyzacja - wskazywanie miejsc i kontaktów w których odpowiednio można	

odnaleźć pomoc – 1	
Konsultacje psychologiczne w miejscu gminy - 1 Zatrudnienie psychologa – psychiatry -1 Zorganizować psychologa na terenie gminy oraz terapeutę dla sprawców przemocy - 1 Terapeuta małżeński - 1 Programy terapeutyczne – 3	7
Opieka społeczna powinna bardziej się angażować w życie obywateli (częstsze wizyty) - 1 Większa kontrola nad rodzinami pod opieką GOSP. - 1 Chodzić na wywiady - 1 Szerszy wgląd w sytuację rodzinną – 2	5
Telefon zaufania	3
Pogadanki w szkołach min. pedagog szkolny powinien więcej poświęcać czasu dzieciom indywidualnie ponieważby zauważył czy dzieje się coś złego w rodzinie	3
Ulotki dotyczące stop przemocy	3
Nie wiem	2
Grupy wsparcia	2
Zwiększyć patrole/ interwencje policyjne	2
Happening przeciw przemocy	2
Większe zainteresowanie się	2
Głośniejsze mówić, że istnieje przemoc	2
Rozmowy	
Porady prawne	1
Odwiedzać przez pracownika od spraw alkoholowych taką rodzinę	1
Powstanie organizacji zwalczającej przemoc	1
Rozmowy pracowników gminy z mieszkańcami o problemie oraz darmowy psychiatra w gminie bo są duże kolejki żeby dostać się do niego w przychodni	1

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Na 39 ankietowanych osób – 28 osób słyszało o istnieniu Zespołu Interdyscyplinarnego. Jest to wynik bardzo zadawalający.

Wykres 29. Wiedza respondentów na temat istnienia Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie gminy.

Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Dąbrowice.

Wnioski:

Uzyskane w przeprowadzonym badaniu ankietowym wyniki, pozwalają na stwierdzenie, że problem przemocy w rodzinie dotyczy również naszej gminy i jest to zauważalny problem społeczny. Osobami najczęściej stosującymi przemoc to według większości badanych mężczyźni (mężowie), a osoby które najczęściej doświadczają przemocy w rodzinie to żony, na drugim miejscu dzieci. Budującym jest fakt, że osoby z najbliższego sąsiedztwa, deklarują zgłoszenie faktu podejrzenia przemocy odpowiednim służbom, instytucjom. Ankietowani trafnie definiowali przemoc, wymieniali znamiona, cechy, zachowania osób dopuszczających się jej stosowania oraz jej doświadczających. Przedstawione wyniki badań ukazują, że w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy należy zwrócić uwagę na rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym. Warto również uświadomić mieszkańców, że problem przemocy dotyczy również naszej gminy, że należy podejmować działania i informować odpowiednie służby, instytucje.

V. ANALIZA SWOT ZJAWISKA PRZEMOCY.

Opracowana diagnoza problemu przemocy domowej, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Dąbrowice.

Mocne strony	Słabe strony
➤ funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Dąbrowice, ➤ gotowość i umiejętność współpracy instytucji z terenu Gminy Dąbrowice i z poza niej, ➤ znajomość środowiska, ➤ istnienie sprawdzonych procedur "Niebieskiej Karty", ➤ systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez kadrę zajmującą się problemem	➤ zjawisko przemocy silnie zakorzenione w obyczajowości, ➤ brak specjalistów do pracy z rodziną, ➤ brak zainteresowania programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową, ➤ słaba infrastruktura socjalna gminy, ➤ brak grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, ➤ brak lokali socjalnych na interwencyjne umieszczenie rodziny.

przemocy domowej, ➤ działalność informacyjna instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemoc domowej.	
--	--

Szanse	Zagrożenia
➤ zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową, ➤ stale kształcąca się kadra służb działających na rzecz rodzin, ➤ prowadzenie przez szkoły programów profilaktycznych, ➤ realizowana procedura „Niebieskiej Karty”, ➤ wzrost świadomości dorosłych i dzieci, ➤ wzrost poziomu wykształcenia społecznego.	➤ bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, ➤ brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, ➤ poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc domową, ➤ brak lokalu w sytuacjach interwencyjnych, ➤ występowanie sprzeczności pomiędzy istniejącymi przepisami prawa a możliwością ich wykonania w praktyce przez organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

VI. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ W ZAKRESIE PRZEMOCY DOMOWEJ.

Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem przemoc domowej wymaga współpracy wielu instytucji chcąc skutecznie zapobiegać stosowaniu przemoc domowej. W Gminie Dąbrowice rozwiązywaniem tych problemów i realizacją programu zajmuje się: Koordynator programu- pracownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowicach, który jest odpowiedzialny za koordynację programu, przygotowanie sprawozdawczości oraz przeprowadzenie czynności związanych z monitoringiem i ewaluacją przy współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym, w skład którego wchodzi przedstawiciele następujących instytucji tj.:

- Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowicach,
- Komisariatu Policji w Krośniewicach,
- Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Dąbrowicach,
- Zespołu Kuratorskiego Służby Sądowej w Łęczycy,
- Zespołu Szkół w Dąbrowicach,
- Organizacji pozarządowych prowadzących statutową działalność w zakresie przeciwdziałania

przemocy domowej,

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowicach.

Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się indywidualnymi przypadkami występowania przemoc domowej. Do jego zadań należy:

- 1) diagnozowanie problemu przemoc domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemoc domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;

- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5A;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w [art. 66c ustawy](#) z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

Współpraca:

1. Sąd Rejonowy w Łęczycy.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie.
3. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kutnie.
4. Prokuratura Rejonowa w Łęczycy.
5. Poradnia Leczenia Uzależnień w Kutnie.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej przygotowane przez Koordynatora Programu.

VII. CELE PROGRAMU.

7.1. Cel główny.

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy w stosunku do osób doznających przemocy domowej.

7.2. Cele szczegółowe i ich realizacja.

Cel szczegółowy 1:

Zapobieganie występowania przemocy domowej poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanego z występowaniem przemocy:

Sposób realizacji:

- a) systematyczna edukacja szkolna poprzez prowadzenie zajęć i programów profilaktycznych,
- b) wymiana informacji i skuteczne współdziałanie poszczególnych podmiotów w celu ograniczenia skutków występowania przemocy,
- c) systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie,
- d) rozpowszechnianie w lokalnym środowisku informacji o programach korekcyjno-edukacyjnych.

Realizatorzy:

- a) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowicach,
- b) Zespół Interdyscyplinarny w Dąbrowicach,
- c) Zespół Szkół w Dąbrowicach,
- d) Specjaliści z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i profilaktyki uzależnień,
- e) Funkcjonariusze Policji.

Wskaźniki:

- a) liczba przeprowadzonych zajęć, szkoleń, kampanii i programów,
- b) liczba uczestniczących w szkoleniach,
- c) liczba posiedzeń.

Zapobieganie występowania przemocy domowej poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanego z występowaniem przemocy:					
Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźnik	Źródła finansowania
1.	systematyczna edukacja szkolna poprzez prowadzenie zajęć i programów profilaktycznych	2024-2030 przez cały okres trwania programu	- Zespół Interdyscyplinarny - M-GOPS - Policja - Zespół Szkół w Dąbrowicach	- liczba kampanii edukacyjnych - liczba zrealizowanych programów	- środki własne
2.	wymiana informacji i skuteczne współdziałanie poszczególnych podmiotów w celu ograniczenia skutków występowania przemocy	2024-2030 w miarę potrzeby	- Zespół Interdyscyplinarny - M-GOPS - Policja - Zespół Szkół w Dąbrowicach	- liczba posiedzeń - liczba rodzin objętych pomocą	- działania bez kosztów
3.	systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie	2024-2030 przez cały okres trwania programu	- Zespół Interdyscyplinarny	- liczba osób uczestniczących w szkoleniach	- środki własne - środki zewnętrzne

Cel szczegółowy 2:

Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób doznających przemocy domowej i świadków występowania przemocy domowej:

Sposób realizacji:

- a) stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”,
- b) ochrona osób doznających przemocy domowej poprzez wsparcie: medyczne, psychologiczne, socjalne i prawne,
- c) budowanie skutecznych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej poprzez udzielanie różnorodnego wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą m.in. pomoc pieniężna i niepieniężna z pomocy społecznej, w tym praca socjalna,
- d) nawiązywanie i utrwalanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji.

Realizatorzy:

- a) Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowicach,
- b) Zespół Interdyscyplinarny w Dąbrowicach,
- c) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- d) Służba zdrowia,
- e) Punkt Poradnictwa Specjalistycznego,
- f) Policja,
- g) Kurator.

Wskaźniki:

- a) liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”,
- b) liczba założonych „Niebieskich Kart”,
- c) liczba osób korzystających z poradnictwa,
- d) liczba rodzin objętych pomocą,
- e) liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie:					
Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźnik	Źródła finansowania
1.	- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”	2024-2030 - przez cały okres trwania programu - w miarę potrzeby	- Zespół Interdyscyplinarny - Policja	- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” - liczba założonych „Niebieskich Kart”	- działania bez kosztów
2.	- ochrona osób doznających przemocy domowej poprzez wsparcie: medyczne, psychologiczne, socjalne i prawne	2024-2030 - przez cały okres trwania programu - w miarę	- Zespół Interdyscyplinarny - M-GOPS - Policja - Zespół Szkół w Dąbrowicach	- liczba osób korzystających z poradnictwa - liczba rodzin objętych pomocą	- działania bez kosztów - środki własne

		potrzeby	- Punkt Poradnictwa Specjalistycznego - Służba zdrowia - GKRPA		
3.	- budowanie skutecznych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej poprzez udzielanie różnorodnego wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą	2024-2030 - przez cały okres trwania programu - w miarę potrzeby	- Zespół Interdyscyplinarny - M-GOPS - Policja - Zespół Szkół w Dąbrowicach - Punkt Poradnictwa Specjalistycznego - Służba zdrowia - GKRPA - Kurator	- liczba osób korzystających z poradnictwa - liczba rodzin objętych pomocą	- środki własne - środki zewnętrzne
4.	- nawiązywanie i utrwalanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji.	2024-2030 przez cały okres trwania programu	- Zespół Interdyscyplinarny - M-GOPS - Policja - Zespół Szkół w Dąbrowicach - Punkt Poradnictwa Specjalistycznego - Służba zdrowia - GKRPA - Kurator	- liczba spotkań	- działania bez kosztów

Cel szczegółowy 3:

Zapobieganie stosowaniu przemocy domowej:

Sposób realizacji:

- kompleksowa pomoc osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy, przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- kierowanie osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową do specjalistów zajmujących się sprawami przemocowymi,
- monitorowanie rodzin, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy,
- analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Realizatorzy:

- a) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowicach
- b) Zespół Interdyscyplinarny w Dąbrowicach,
- c) Policja
- d) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dąbrowicach
- e) Zespół Kuratorski Służby Sądowej w Łęczycy
- f) Zespół Szkół w Dąbrowicach
- g) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowicach.

Wskaźniki:

- a) liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego,
- b) liczba korzystających z poradnictwa,
- c) liczba rodzin objętych pomocą,
- d) liczba wniosków,
- e) liczba zgłoszeń.

Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie:					
Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźnik	Źródła finansowania
1.	-kompleksowa pomoc osobom doznającym przemocy domowej	2024-2030 przez cały okres trwania programu	- Zespół Interdyscyplinarny - M-GOPS -Policja - Zespół Szkół w Dąbrowicach - Punkt Poradnictwa Specjalistycznego - Służba zdrowia - GKRPA - Kurator	- liczba posiedzeń	- środki własne
2.	- kierowanie osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową do specjalistów zajmujących się sprawami przemocowymi	2024-2030 w miarę potrzeby	- Zespół Interdyscyplinarny - M-GOPS - GKRPA	- liczba osób korzystających z poradnictwa	- środki własne - środki zewnętrzne
3.	-monitorowanie rodzin, w których dochodzi do przemocy	2024-2030 przez cały okres trwania programu	- Zespół Interdyscyplinarny - M-GOPS -Policja - Zespół Szkół w Dąbrowicach - Punkt Poradnictwa Specjalistycznego - Służba zdrowia - GKRPA - Kurator	- liczba rodzin objętych pomocą	- środki własne - środki zewnętrzne

4.	-analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	2024-2030 w miarę potrzeby	- Zespół Interdyscyplinarny - GKRPA	- liczba wniosków	- środki zewnętrzne - środki własne
5.	-występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	2024-2030 w miarę potrzeby	- Zespół Interdyscyplinarny - M-GOPS - Policja - GKRPA	- liczba zgłoszeń	- działania bez kosztów

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 są środki własne Gminy oraz środki z budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację Programu. Ponadto zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej będą finansowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok zgodnie z obowiązującymi rekomendacjami PARPA.

Wysokość środków własnych gminy wydzielonych w budżecie gminy na rok 2024 wynosi 2.000zł . Wysokość środków zabezpieczonych na każdy kolejny rok wynosić będzie po 2.000 zł w każdym roku.

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.

„Monitoring i ewaluacja realizowanych w ramach ww. programu działań będą przeprowadzane raz w roku. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitoring i ewaluacja będzie przeprowadzana przez Koordynatora Programu - pracownika socjalnego Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowicach powołanego w skład Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie informacji własnych M-GOPS oraz informacji zebranych od realizatorów Programu. Ewaluacja pozwoli na dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Dąbrowice, a także zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Zarówno monitoring jak i ewaluacja odbywać się będzie w oparciu o informacje własne M-GOPS i zebrane od realizatorów Programu, które będą stanowić podstawę do przygotowania sprawozdania Radzie Miejskiej Dąbrowice, do dnia 31 marca każdego roku za rok poprzedni. Przy ocenie Programu będą brane pod uwagę wskaźniki określone w rozdziale VII.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”,
- liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie,
- liczba sprawców przemocy w rodzinie,
- liczba sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu.

Ewaluacja pozwoli na:

- a) dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Dąbrowice,
- b) zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

X. ZAKOŃCZENIE.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Dąbrowice pozwoli na dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów, a jego celem wiodącym jest pobudzenie do aktywności instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju społecznego Gminy Dąbrowice.

Osiągnięcie zawartych w Programie celów umożliwi dobra współpraca jednostek i podmiotów działających na rzecz osób i rodzin.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej nie jest dokumentem zamkniętym i będzie podlegał modyfikacjom w zależności od pojawiających się nowych potrzeb i możliwości.

Od początku istnienia świata ludzie radzą sobie z bólem i zagrożeniami w różny sposób. Jedni przez atakowanie, inni przez działania mające na celu oddalenie się od źródła zagrożenia. Niestety, gdy oprawcą jest ukochana osoba, nie reagujemy w sposób naturalny.

Przemoc domowa to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc domowa występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań mających na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Wręcz przeciwnie. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć, bo trudno jest jednoznacznie sprawdzić, jak często i kto jest osobą doznającą przemocy. Osoby te nie chcą rozmawiać na ten temat. Często problem zostaje w czterech ścianach w „zaczysku ogniska domowego”, które staje się piekłem.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ DĄBROWICE
Marek Wejciechowski